

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport

01 aprilie 2026

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 de puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Cruciadele au fost un fenomen complex și definitoriu al epocii medievale. Consecințele lor sunt la fel de complexe. Cea mai importantă și de lungă durată consecință a cruciadelor a fost dezvoltarea economică a Europei Occidentale. Interesul pentru Orient și pentru controlul rutelor maritime au făcut din statele occidentale principalii actori din Marea Mediterana până în secolul XV, când supremația lor e contestată de Imperiul Otoman. Prin dominația mărilor, statele occidentale – cu precădere republicile maritime italiene (Veneția, Genova, Pisa) – au cunoscut o dezvoltare economică impresionantă, căreia i se adaugă și avansul cultural. Preluând din Orient cunoștințele arabilor, împreună cu moștenirea culturală greco-romană pe care aceștia o asimilaseră, nu e de mirare că Italia a fost locul de început al Renașterii.”

(<https://historia.ro/sectiune/general/consecintele-crucidelor>)

SURSA B.

„Dincolo de achizițiile teritoriale de moment, cruciadele au avut consecințe mai ales pe plan economic și cultural, punând din nou în legătură directă Occidentul dinamic cu un Orient care îi este mult superior, și de la care împrumută masiv, prin intermediul arabilor, în știință, artă și literatură. Modul de viață al nobililor se transformă în urma contactului cu luxul Orientului, țăranilor li se cere tot mai mult pentru a se putea finanța asemenea expediții, comerțul se dezvoltă prin deschiderea de noi drumuri. Cruciadele s-au transformat într-un instrument la dispoziția papalității, care au fost folosite în lupta împotriva ereticilor și a adversarilor politici.”

(Antal Lukacs, Ecaterina Lung, *Stat și societate medievală*, 2005)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, cu informații din surse, termenul <i>cruciadă</i> . _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Identifică două consecințe ale cruciadelor (sursele A și B). _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Explică, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, cum a influențat contactul dintre Occident și Orient cultura europeană. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile autorilor cu privire la impactul economic al cruciadelor medievale (sursele A și B). Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul cruciadelor medievale în istoria Europei Occidentale. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Aflate între Rusia și Imperiul Otoman, în plin regim politic fanariot, Principatele Române așteptau momentul prielnic înlăturării acestui regim opresiv și corupt, văzut ca o prelungire a dominației otomane. Speranțele revenirii la domniile pământene și limitării amestecului otoman în Țara Românească și Moldova au fost legate, către 1821 de Eteria. [...] Centrul inițial al mișcării a fost fixat în zona mănăstirii Tismana, pe care T.Vladimirescu a fortificat-o. La Padeș, în vecinătatea Tismanei, s-a constituit armata lui („Armata norodului”) și a fost făcută publică Proclamația care preciza obiectivele revoltei.”

(Magda Stan, Cristian Vornicu, *Dicționar, 101 personalități și evenimente istorice*)

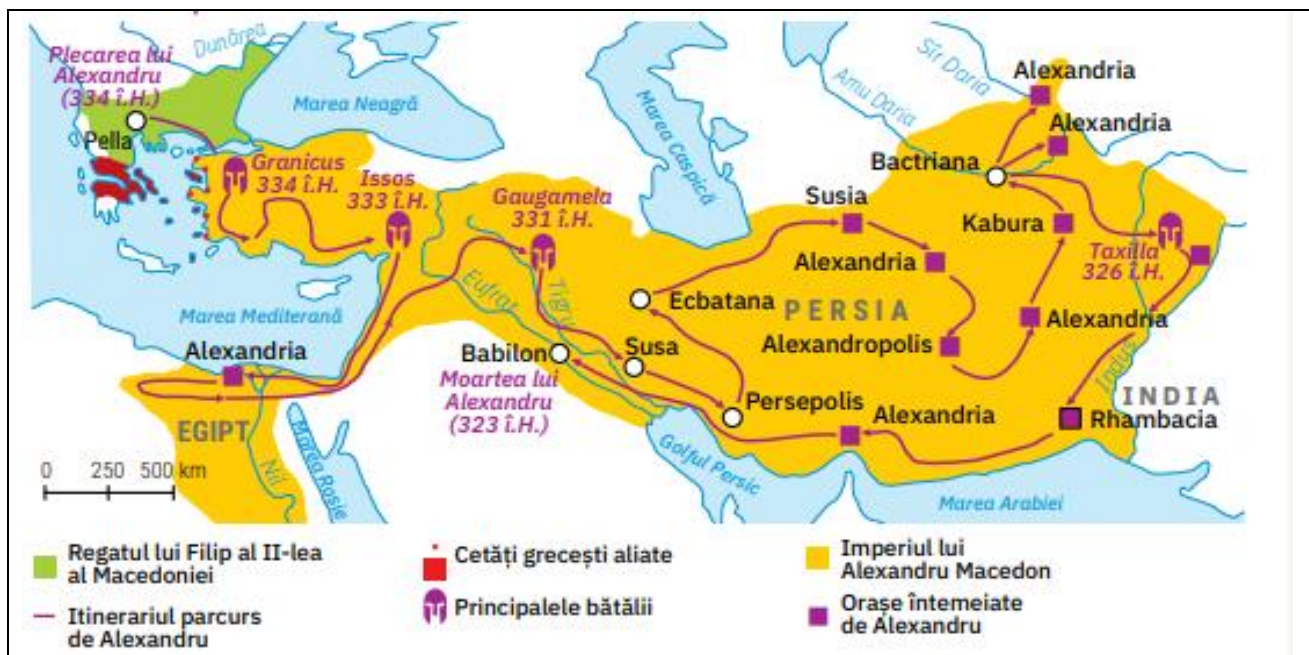
Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Numește două Principate Române supuse regimului fanariot. <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
2	Identifică două acțiuni ale <i>mișcării</i> revoluționare din 1821. <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
3	Determină două obiective ale <i>mișcării</i> revoluționare din 1821. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
4	Formulează o consecință a <i>mișcării</i> revoluționare din 1821. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7

5	Apreciază rolul lui Tudor Vladimirescu în istorie. Argumentează răspunsul.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Harta: Imperiul Macedonean

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică un fapt istoric pentru care harta poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5

2	Determină un proces istoric pentru care harta poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
3	Formulează două consecințe ale campaniilor macedonene. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Utilizează sursa și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Colectivizarea în RSSM - act de constrângere impus sau alegere voluntară a țăranilor?

„Cea mai serioasă sarcină era cea a colectivizării, întrucât majoritatea populației era rurală, atașată proprietății private și nu dorea să intre în colhozuri sau sovhozuri. Inițial puterea sovietică a adoptat în aceste scopuri strategii mai mult sau mai puțin pașnice, prin diferite înlesniri, șantaj sau presiuni. Acestea însă nu au avut sorti de izbândă. În iarna anului 1946-1947 puterea sovietică a declanșat o foamete în masă, care a cuprins tot teritoriul RSSM. [...] numărul victimelor foametei din anii 1946-1947 în RSSM se ridică la cca. 200.000 persoane. [...] Foametea însă n-a convins țăranul să intre în colhoz. [...] Unul din momentele culminante ale terorii comuniste a coincis cu operațiunea lansată în noaptea de 5 spre 6 iulie 1949. [...] a fost înfăptuită strămutarea forțată în Siberia a 35 796 de persoane, dintre care 9 864 bărbați, 14 033 femei și 11 889 copii. [...] Pe drept cuvânt, evenimentul a fost numit ulterior „cea mai mare deportare a populației basarabene”. [...] În urma deportării din iunie 1949, impactul dorit de autoritățile comuniste sovietice a depășit toate așteptările, indicatorul principal fiind evoluția ritmului de colectivizare în următoarele luni după eveniment. Astfel, numai în lunile iulie-noiembrie 1949 cota gospodăriilor țărănești care au intrat în colhozuri s-a majorat de la 32 la sută la 80 la sută din total, ca să se ridice la 97 la sută în ianuarie 1951. [...] Frica de o nouă operațiune, de o amploare și mai mare, a determinat agricultorii individuali să renunțe la gospodăriile lor și să accepte compromisul cu regimul sovietic.”

(Igor Cașu, *Teroarea bolșevică în Moldova sovietică și reabilitarea memoriei*)

